

A kilincsek és a higiénia kapcsolata

FOGÓS KÉRDÉS

Schlosser Mátyás

Belegondolt már, hogy egy ajtófogantyút hányan érintenek meg nap mint nap? Egy forgalmas helyen lévő ajtó kinyitása olyan lehet, mint kezét rázni emberek ezreivel. Az új típusú koronavírus-fertőzés megjelenésével a higiénia nagyon nagy figyelmet kapott az utóbbi időben, hiszen alapvetően a higiéniai szabályok fokozott betartásával lehet sikeres a vírusfertőzés elleni védekezés. A legfontosabb a gyakori és alapos kézmosás, emellett érdemes megvizsgálni azt is, hogy mihez érünk hozzá!

A közösségi oldalakon a COVID-19-cel kapcsolatos tartalmak között terjed egy hasznos, ugyanakkor nagyon vicces jelenség, a „kézmosáskihívás”, amely egyszerűen arról szól, hogy a rövid videó szereplője megmutatja,

szerinte milyen az alapos és tudatos kézmosás folyamata. A legnézettebbek kétségkívül a humoristák, stand-up komikusok által készített videók: ezeknél a szereplő gyakran szembesül azzal a problémával, hogy

a (nagy nehézségek árán) sikeresen elvégzett kéztisztítás után hogyan tovább? Tiszta kézzel fogja meg újra azt a koszos fürdőszobaajtót, amit kézmosás előtt megérintett? Vicces, de elgondolkasztató!

A kilincs, mint a fertőzések ideális átadója, már korábban is felkeltette az ipar figyelmét. Megdöbbentő adat: tízszer annyi baktérium van az emberi testben, mint emberi sejt – nem vagyunk egyedül! A probléma nem a többségükkel van, hanem bizonyos fajtákkal, melyek parazita együttműködést alakítanak ki más élőlényel. Ez a fertőzés létrejöhet érintkezéssel, táplálékkal, levegő vagy víz útján. Ezeknek a kórokozó baktériumoknak – a vírusok mellett – nagy szerepük van a betegségek, fertőzések kialakulásában.

Mit tehetünk ellenük, ha egy nyílászáró kilincseről van szó? Egyrészt tisztán tartjuk, rendszeresen fertőtlenítiük, fotocellás nyitószervezettel szereljük fel... De van más lehetőség is: az oligodinamikus hatás.

Az oligodinamikus hatást (a görög oligos = kevés, illetve a dynamis = erő szavakból) a svájci Karl Wilhelm von Nägeli fedezte fel 1893-ban. Ez különböző fémionoknak az élő sejtekre gyakorolt toxikus hatását jelenti, például penészre, gombákra, vírusokra és egyéb mikroorganizmusokra. Ilyen hatással bírnak a higany-, ezüst-, réz-, vas-, cink-, ólom-, bizmut-, arany-, alumínium-

és más fémionok.

Az említett oligodinamikus hatás leginkább a baktériumokon mérhető le. Sajnálatos módon a vírusok általában kevésbé érzékenyek erre, így a COVID-19-re sem ez lesz a megoldás. (A fémionok toxikussága leginkább az anyagcsere-folyamatokra hat és a vírusok nem tekinthetők aktív anyagcseréjű mikroorganizmusoknak.) Ettől még befolyásolhatják a vírusok működését, hiszen az őket körülvevő külső fehérjeburkot roncsolhatják, így megváltoztatják a fertőzőképességet, de ez ügyben kevés pontos és hiteles információ áll rendelkezésre.

Néhány fém, mint az ezüst, a réz vagy a bronz mérgezőbbek a baktériumokra nézve, mint mások (rozsdamentes acél, alumínium). Ezt az antibakteriális tulajdonságot ki is használják az orvostudománytól az uszodatechnikáig. És igen, a hagyományos sárgaréz kilincsek is fertőtlenítő hatásúak. Erre a rozsdamentes acél és az alumíniumkilincs alapesetben nem képes. A művészeti és történeti értékük mellett e hatás is egy érv,

A ragályos betegségeket olyan kórokozók, idegen szóval patogének (vírusok, baktériumok, gombák) okozzák, amelyek elsősorban élősködő életmódot élnek. A „gazdán” (pl. az emberi szervezetben) megtelepedve, annak testén vagy testében élve és szaporodva betegséget okozhatnak. A vírus szubmikroszkopikus biológiai organizmus, amely nem sejttes szerveződésű és csak parazitaként az élőlények sejtjeiben képes szaporodni. A baktérium (Bacteria) pedig egysejtű, többnyire néhány mikrométeres sejttes mikroorganizmus. Földünk minden élőhelyén megtalálhatóak a baktériumok: vízben, szárazföldön vagy a levegőben – még a nukleáris hulladékokban is. Például egyetlen gramm talaj átlagosan kb. 40 millió baktériumsejtet tartalmaz. Ennek ellenére az élőlények, így az emberi szervezet is eredményesen tudja felvenni ellenük a küzdelmet az egészséges immunrendszer segítségével.

Ez a HOPPE által gyártott polírozott rézkilincs igazán esztétikus és kopásálló bevonattal van ellátva, de a kínálatban hagyományos, felületkezelés nélküli rézkilincseket is találhatunk

ami miatt érdemes megőrizni a hagyományos rézkilincseket egy felújítás során, főleg, ha egészségügyi intézményről, vagy más nagy forgalmú középületről van szó.

Annak ellenére, hogy a divat másfelé tart (ma az inox és a fekete az aktuális kilincstrend), az egyik általam kérdezett forgalmazó, a Schachermayer például a mai napig több 100 fajta rézkilincset tart raktáron. Ezeknek egy része már polírozott és lakkozott (leginkább esztétikai okokból), másik része pedig speciális PDF-bevonatú, ami rendkívül strapabíróvá teszi a felületüket. Ezekben az esetekben nyilván a felhasználó nem ér közvetlenül a réz alapanyaghoz, így nem fog érvényesülni az antibakteriális tulajdonság. Azonban még mindig

A HOPPE már évekkel ezelőtt piacra dobta SecuSan védjegyű kilincseit, mely anti-bakteriális hatású

található nagy számban natúr réz-kilincs is a kínálatban, nemcsak beltéri, de bejárati vagy ablakkilincs tekintetében is.

Az ezüst fertőtlenítő hatása is ismert, például sok hajón és repülőgépen a víztározó tartályok belülről ezüsttel vannak bevonva. Az ezüst összetevőit, mint az ezüst-szulfadiazint, sebkezelésre szokták használni. Az ezüst nanorészecskéi, amit egy ezüst-nitrát oldat elektron besugárzásával nyernek, nagyon hasznos baktériumölő szer. Az ezüst-nitrát bizonyítottan pozitív hatású a herpeszvírus 1-es típusú fertőzőes fázisában is.

A kilincsgyártásban a HOPPE komoly szereplő. Már évekkel ezelőtt piacra dobta SecuSan védjegyű kilincseit, ami egy speciális bevonatot jelent. A SecuSan ajtó- és ablakfogantyúkkal olyan megoldást fejlesztett ki a cég, amely aktív védelmet nyújt azokon a helyeken, ahol igazán szükség van rá. Erre a klinikák, iskolák, ipari vagy szabadidős létesítmények ideális példák. A speciális felületkezelés tartósan lassítja a baktériumok szaporodását, méghozzá teljesen

karbantartásmentesen – hosszú távú használat mellett is. A SecuSan felületek ezüstionokat tartalmaznak, amelyeket üveg- és kerámiahordozó rétegbe ágyaznak. Ez az anyag aktívan megakadályozza a bakté-

riumok és gombok növekedését, mert roncsolja azok sejtmembránját. Továbbá akadályozza azok anyagcseréjét és szaporodását is.

Hasonló megoldás Maestro kilincsekénél is elérhető. (A Maestro márkanév több kisebb olasz kilincsgyártó termékeit foglalja egybe.) Az egyik ilyen gyártó a Reguitti S.p.a., amely 1975 óta készíti mívés kilincseit. Az ő kilincseik is rendelhetőek antibakteriális bevonattal – AntiGERM néven. A Maestro AntiGERM a már említett ezüstionos megoldással akadályozza meg a baktériumok elterjedését. Az ezüstionok áthatolnak a sejt falon, megtámadva a kórokozó DNS-ét, és megzavarva annak anyagcseréjét. Ez a folyamat néhány perc alatt fejt ki hatását. Az ezüstionok a felület fokozott használata, karcosodása esetén is hatásosak. Állandó védelmet nyújt a nap 24 órájában, a hét minden napján. A forgalmazó szerint az

A Maestro AntiGERM bevonatos termékei olyan antibakteriális lakkbevonatot kapnak, mely a rákerülő baktériumok 99,99%-át elpusztítja.

Érdemes megőrizni a jó állapotú, hagyományos rézkilincseket: antibakteriális hatásuk bizonyított

antibakteriális kilincseik ára sokkal megfizethetőbb lett az utóbbi időben, s ma már egyáltalán nem számítanak luxuscikknek.

Ezek a speciális antibakteriális kilincsek hazánkban még kevésbé elterjedtek, de elérhetőek, bizonyos típusok ugyan mennyiségi minimum korlátozások mellett, de rendelhetőek. A technológia felárát bőven megéri az elérhető hatás és biztonság, hiszen legyengült immunrendszer esetén akár életmentő is lehet. Lépcsőházakban, kórházakban, orvosi rendelőkben, tanintézményekben vagy irodákban egyaránt ajánlott ez a megoldás. Sajnos az ilyen nagyobb beruházásoknál nehéz egy-egy drágább szerelvényt elfogadtatni, de ez lehet, hogy éppen a begyűrűző világjárvány miatt meg fog változni a következőkben. Érdemes

az említett szempontokat, valamint a rendelkezésre álló technológiákat megismertetni és ajánlani az ügyfeleknek! ■

Felhasznált források:

antigerm.it
hoppe.com
kilincsek.eu
(Szöllősy Tamás)
schachermayer.hu
(Havasi Viktor)
reguitti.it
hu.wikipedia.org/wiki/COVID-19
hu.wikipedia.org/wiki/Baktériumok
hu.wikipedia.org/wiki/Kórokozó
hu.wikipedia.org/wiki/Oligodinamikus_hatás

Képek:

www.pixnio.com

Több mint 30 éve a faanyagárolás specialistája.

Növelje meg kapacitását a megfelelő tárolási megoldással. Felejtse el az állandó átrakodást, instabil tárolási megoldásokat. Találja meg az Önnek megfelelő megoldást az OHRA-val.

- Karos állványok
- Nagy teherbírású raklapos állványok
- Tároló galériák
- Tároló csarnokok
- Automatizált rendszerek

www.ohra.hu